

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ РЕ-БАЛАНС

Број: 03-07-6-429/23
Сарајево, 27. јануар 2025. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке РЕ-БАЛАНС за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је политичка странка РЕ-БАЛАНС прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1) и став (4) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке РЕ-БАЛАНС за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, политичка странка РЕ-БАЛАНС се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	32.820,00	100,00
Извори финансирања (I+II)		32.820,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину политичка странка РЕ-БАЛАНС је исказала расходе у укупном износу од 32.256,80 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: РЕ-БАЛАНС.

Политичка странка РЕ-БАЛАНС је регистрована код Основног суда у Добоју, Рјешењем број: 085-0-О1-20-000-004 од 06.04.2020. године.

Сједиште политичке странке је у Добоју, Видовданска Л 7/1.

Лице овлаштено за заступање странке је Жељко Новаковић, предсједник странке.

Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није навела податке о лицу овлашћеном за подношење финансијских извјештаја.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, политичка странка РЕ-БАЛАНС има следећу организациону структуру:

-Централа.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај политичке странке РЕ-БАЛАНС за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја политичке странке РЕ-БАЛАНС обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава. Обим прегледа је ограничен јер политичка странка није водила пословне књиге.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја политичке странке РЕ-БАЛАНС за 2020. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да сваке године доноси прецизан и јасан програм утрошка средства и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, да у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају евидентира неновчане донације, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима и расходима, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља и другу документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да политичка странка РЕ-БАЛАНС није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Политичка странка РЕ-БАЛАНС није поступила у складу с одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

Политичка странка РЕ-БАЛАНС је у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину исказала расходе у укупном износу од 32.256,80 КМ.

Увидом у службене евиденције, утврђено је да политичка странка РЕ-БАЛАНС није доставила програм утрошка средстава за 2022. годину.

С обзиром да политичка странка није доставила програм утрошка средстава за 2022. годину, сматрамо да је финансијска средства у износу од 32.256,80 КМ утрошила без програма

¹ Финансијска средства из члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

уtroшка средстава, што је супротно одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Политичка странка РЕ-БАЛАНС прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Странка није у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) годишњег финансијског извјештаја пријавила прилоге физичких лица у укупном износу од 25.230,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка је прилоге физичких лица: Новаковић Жељко у износу од 7.230,00 КМ, Јовић Дарио у износу од 6.000,00 КМ, Бијелић Илија у износу од 6.000,00 КМ и Јовић Данко у износу од 6.000,00 КМ исказала у финансијском извјештају у оквиру осталих прихода.

Странка је новчане прилоге физичких лица била дужна евидентирати на обрасцу 3-а (прилози физичких лица), те навести име и презиме сваког донатора, износ донације, датум уплате и број потврде о примљеној донацији.

- (2) Странка није у годишњем финансијском извјештају пријавила неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора, што је супротно одредби члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у Изјаву физичког лица Снежане Новаковић утврђено је ово физичко лице уступило политичкој странци просторију за потребе канцеларије без новчане накнаде.

С обзиром да није имала обавезу да плаћа закуп пословног простора, политичка странка је остварила неновчану донацију физичког лица, коју је требало евидентирати у пословним књигама и исказати у годишњем финансијском извјештају.

с) Политичка странка РЕ-БАЛАНС прекршила је одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1) и став (4) и члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да политичка странка РЕ-БАЛАНС није водила пословне књиге, односно није водила евиденције о новчаним средствима, приходима и расходима и годишњи финансијски извјештај није поднијела на начин прописан Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Политичка странка РЕ-БАЛАНС није Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила образац 1 (општи подаци) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину у чврстој копији, чиме је прекршила одредбе члана 3. став (1) Правилника.

Политичка странка РЕ-БАЛАНС годишњи финансијски извјештај за 2022. годину поднијела у електронској форми, путем апликације ФИ ЦИК БИХ дана 25.03.2023. године, те у чврстој копији дана 31.03.2023. године. Увидом у годишњи финансијски извјештај за 2022. годину утврђено је да странка није доставила образац 1 годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину у чврстој копији.

Служба за ревизију је извршила увид у електронски образац 1 годишњег финансијског извјештаја и утврдила да политичка странка није навела податке о овлашћеном лицу које је одговорно за вођење пословних књига политичке странке, подношење финансијских извјештаја и које је овлашћено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, чиме је прекршила одредбе члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 9. Правилника.

- (2) У поступку прегледа финансијског извјештаја утврђено је да политичка странка није водила пословне књиге², што је супротно рачуноводственим прописима и одредбама члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Поред наведеног, утврђено је да подаци о приходима и расходима које је политичка странка исказала у годишњем финансијском извјештају који је достављен Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, не одговарају подацима исказаним у Билансу успјеха за 2022. годину.

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину политичка странка РЕ-БАЛАНС исказала је укупне приходе у износу од 32.820,00 КМ, а укупне расходе у износу од 32.256,80 КМ. Политичка странка је, међутим, у Билансу успјеха за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године исказала укупне приходе у износу од 25.830,00 КМ, а укупне расходе у износу од 25.167,00 КМ.

- (3) Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала податке о својим приходима, чиме је прекршила одредбе члана 13, 14, 18. и 19. Правилника.

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала остале приходе у износу од 32.820,00 КМ, што не одговара подацима из извода са трансакцијских рачуна, нити подацима исказаним у Билансу успјеха за 2022. годину.

- Према подацима из извода са трансакцијских рачуна, политичка странка је у извјештајном периоду примила прилоге физичких лица у укупном износу од 25.230,00 КМ, те приходе из буџета у износу од 500,00 КМ, односно укупно 25.730,00 КМ.

1. Увидом у изводе са трансакцијских рачуна утврђено је да је странка прилоге физичких лица: Новаковић Жељко у износу од 7.230,00 КМ, Јовић Дарио у износу од 6.000,00 КМ, Бијелић Илија у износу од 6.000,00 КМ и Јовић Данко у износу од 6.000,00 КМ, односно укупно 25.230,00 КМ у финансијском извјештају исказала као остале приходе.

Као што је наведено у налазу под б) странка је новчане прилоге физичких лица имала обавезу да искаже на обрасцу 3-а (прилози физичких лица), те да наведе име и презиме сваког донатора, износ донације, датум уплате и број потврде о примљеној донацији.

2. Странка у обрасцу 3-ф (приходи из буџета) није исказала приходе из буџета Општине Пелагићево.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна странке број: 5553000048877586, утврђено је да је странка из буџета Општина Пелагићево примила средства у износу од 500,00 КМ, што одговара подацима које је доставила Општина Пелагићево.

- У обрасцу 3 (извори финансирања) и 3-е (неновчане донације и рачуни које странка није имала обавезу платити) годишњег финансијског извјештаја странка није исказала неновчану донацију физичког лица по основу бесплатног кориштења пословног простора.

- (4) Политичка странка РЕ-БАЛАНС није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала трошкове, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

- Политичка странка у пословним књигама није евидентирала нити је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупнине пословног простора који је користила за потребе канцеларије.
- Политичка странка РЕ-БАЛАНС је у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја исказала трошкове канцеларијског

² Допис политичке странке од 05.11.2024. године.

материјала у износу од 32.256,80 КМ, колико износе и укупни расходи политичке странке.

У Билансу успјеха за 2022. годину исказани су трошкови материјала у износу од 15,00 КМ и нематеријални трошкови у износу од 25.152,00 КМ.

Према подацима из извода са трансакцијских рачуна, утврђено је да су са рачуна исплаћена средства у износу од 25.166,80 КМ, у сљедеће сврхе: трошкови таксе за овјеру учешћа на изборима 25.000,00 КМ, трошкови платног промета (провизије и накнаде) 45,80 КМ, трошкови књиговодствених услуга 60,00 КМ, судске таксе у износу од 10,00 КМ, те остали трошкови у износу од 51,00 КМ.

Странка је ражијско-административне и остале трошкове у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја требала исказати у складу са чланом 22. Правилника, тј. појединачно по врстама трошка, а не у једном износу као трошкове канцеларијског материјала.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ³ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, политичка странка РЕ-БАЛАНС је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла потрошити средства у износу од 1.010.599,80 КМ.

Политичка странка РЕ-БАЛАНС у обрасцима 4.2 постизборног и годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину није исказала трошкове изборне кампање.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој страници РЕ-БАЛАНС да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сачињава програм утрошка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава,*
- *да, у складу с одредбом члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, све прилоге пријављује у финансијском извјештају,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води евиденције о новчаним средствима, приходима и расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине подноси и попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да именује овлаштено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, те да о именовању овлашћеног лица и у случају било какве промјене статуса тог лица обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од 15 дана од његовог именовања, односно промјене статуса тог лица.*

³ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

КОМЕНТАР:

У остављеном року, политичка странка РЕ-БАЛАНС није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић